

ROK 1953

MNV

V letošním roce byl posílen MNV soudruhy zvláště agilními a horlivými jako Zeť Josef, Židek Josef 158, Hruška Josef 315, Antonín Fiurášek 37, Juříčková Filoména 243 aj.

To je zárukou, že dosavadní stagnace a vážnutí mnohých problémů bude odstraněno.

Byly znovu sestaveny komise : zemědělská, technická a plánovací, finanční, vyživovací, kulturní, zdravotní, pracovních sil, hospodářská a bezpečnostní.

Osvětová beseda

Z nařízení ministerstva jsou ve všech obcích zřízeny Osvětové besedy, které koordinují veškerou kulturní činnost a život v obci. MNV dne 18. ledna pověřil vedením OB ředitele školy Jindřicha Kysučana, který zastává funkci obecního pokladníka a neúnavně a obětavě pracuje ve všech složkách takže jej můžeme nazvat duší obce. Členy OB se stali ředitelé škol a zástupci všech složek v obci. OB zpracovává plány kulturní činnosti, sleduje plnění těchto plánů a vede vlastní hospodářskou agendu.

Svazarm

Rovněž v naší obci byl zřízen Svazarm, tj. Svaz pro spolupráci s armádou, jehož členy mohou být všichni občané od let. V dnešní napjaté mezinárodní situaci si musíme uvědomit, že obrana vlasti nemůže být přenechána jen armádě, ale v příští válce budou vojáky všichni občané na kterémkoliv úseku života. Všichni budou ohroženi a musí se umět bránit.

Svazarm v naší obci hlavně prováděl předvojenský výcvik branců vždy v neděli dopoledne na hřišti. Aby účast na cvičení byla podpořena, usnesl se MNV, že tam budou docházet jeho členové, a to : Miroslav Pavlín, František Chrbját, Antonín Koláček, Josef Židek, Josef Hruška, Josef Skalík. Zbraně byly uskladněny u Miroslava Pavlína, staršiny SNB.

MHJ

Místní hasičská jednota má 90 členů, a to 72 mužů a 18 žen. Zemřel br. Jan Šíra, velmi obětavý člen a vážený občan, který také vystavěl u svého domku u cesty do Bacova na svůj náklad kapličku Panny Marie. Aktivně pracovalo 11 členné družstvo žen. Požární sbor vykonal 12 požárních cvičení a 1 veřejné úspěšné vystoupení ve Viganticích. Družstvo vedl a cvičil br. Jindřich Maléř. Celkem byly ustaveny 3 družstva o 36 požárníků. Poněvadž dosavadní velitel se vzdal funkce, navržen byl MNV za velitele br. Josef Křištof 314 a František Mikulenka 166. Bratři konali protipožární žňové hlídky, postavili hlídku při šestidenních mezinárodních motocyklových závodech, které probíhaly naší vesnicí. Sbor se zúčastnil požáru u p. Cabáka v Horní Bečvě a u p. Ocelky v Hutisku.

ČSČK

Velmi aktivní je též místní skupina čl. Červeného kříže. Členové a členky navštěvují zdravotnické školení, jehož výsledkem bylo udělení odznaků a legitimací PZO. 20 sester se zúčastnilo zdravotní hlídky při šestidenních motocyklových závodech.

Odbočka SČSP má stejnou činnost jako vloni, úspěšně organizuje LKR a v práci se opírá o úsekové důvěrníky.

Sokol

Byla založena též jednota Sokol a vedením pověřen Michal Bernatek, obecní tajemník.

Úmrtí J. V. Stalina

Dne 5. března 1953 dotlouklo srdce prvního praporečnicka světového boje za mír, učitele a vůdce pracujícího lidu všech zemí, dotlouklo srdce osvoboditele naší vlasti a nejlepšího přítele našeho lidu – zemřel v Moskvě v Kremlu Josef V. Stalin. Jasně slunce, otec nás všech, to jsou podle tisku ještě bledé názvy, aby vyjádřily jeho velikost. Dočítáme se také, že žijeme ve věku stalinském. Naši žáci na oslavách napřednášeli o něm mnoho básní, nazpívali o něm mnoho písní. Nyní se celá obec halí do pochmurného smutku sledujíc jeho uložení do mausolea vedle Lenina. Strana KSČ, míst. organizace zřídila na Zavadilce katafalk s jeho obrazem a nad ním zářila velká rudá hvězda ze žárovek. U katafalku stáli čestnou stráží valaši v krojích a jiní přední občané naší obce.

V hotelu Skokan v Kněhyních pořádala míst. organizace KSČ Tryznu za Stalina, při níž zvlášť soudružkám kanuly slzy z očí.

Úmrtí K. Gottwalda

A 14. března 1953 odešel milovaný vůdce našeho pracujícího lidu, náš nejlepší a nejvěrnější žák Lenina a Stalina, pravý otec naší svobodné lidové demokratické vlasti, v Praze zemřel prezident republiky Klement Gottwald. Jeho jméno obdrželo město Zlín, jeho jménem jsou nazvány nové huti v Kunčicích u Ostravy. Naši občané uctili jeho památku smuteční slavností na Zavadilce.

Za nového presidenta republiky byl zvolen spolupracovník Gottwaldův Antonín Zápotocký. To byl světlý reflektor do trvajících státních smutků.

Měnová reforma

Dne 1. června byla provedena v celém státě, tedy i v naší obci měnová reforma. Staré bankovky i mince se vyměňovaly za nové v poměru 1:5 tj. za 5 Kčs starých 1 Kčs nová. V tomto poměru si mohla každá osoba vyměnit 300 Kčs. Nad tento obnos se vyměňovalo

v poměru 1:20, tj. za 1 000 Kčs starých 50 Kčs nových. Peníze uložené v peněžních ústavech se vyměňovaly podle poněkud jiných zásad. Nové peníze přivezl z Valašského Meziříčí řed. Jindřich Kysučan. Vyměňovaly se v budově MNV pod Zavadilkou. Vyměňování prováděli místní učitelé a členové strany KSČ a MNV. Zároveň s měnou byl zrušen systém potravinových lístků a v nové měně se už kupovalo na volno. V den výměny se v obchodech prodávalo i za staré peníze, ale v ceně 1:20. Kronikář sám koupil bochník chleba za 700 Kčs. Nové ceny byly různě upraveny – ne vždycky v poměru 1:5, takže v mnohých případech cena zboží velmi stoupla. Tak cukr stál ve staré měně 1 Kčs, v nové měně 12 Kčs. Měnová reforma postihla spekulanty a hrabivce, ale také příslušníky dělnické třídy, kteří si ze mzdy šetřili nábytek či jiné životní potřeby. Přesto den výměny minul klidně. Vyžadoval to zájem státní ekonomiky a vláda lidu má tu nejlepší vůli vykonat všecko ve prospěch pracujícího lidu. Při výměně se objevilo i několik obnosů okolo 50 000 Kčs, a to i tam, kde to nikdo nečekal.

Dvoje ceny

Před měnou byly dvoje ceny životních potřeb : na lístky a na volno. Bochník chleba 3 kg stál na lístky 12 Kčs, na volno 50 Kčs. 1 kg cukru stál na lístky 8 Kčs, na volno 16 Kčs. 1 l mléka stál 5 Kčs.

Mužské průměrné šaty stály 250 Kčs (na lísky). Zařízení kuchyně stálo 2 000 Kčs. Zařízení ložnice stálo 5 000 Kčs. Dělník pomocný vydělal 4 000 Kčs měsíčně. Dělník kvalifikovaný vydělal 10 000 Kčs měsíčně. Dobře se platily práce železářské. Z Donbasu si v počátcích vydělali místní občané i 15 000 Kčs měsíčně.

Z hotelu Bečva bylo t. r. zřízeno skladiště obilí. Sál byl zaplněn zrním, které se později i pokazilo, což místní lidé rozhořčeně kritisovali.

Selbo

Poněvadž majiteli hotelu Bečva, Josefu Blažkovi byla živnost hostinská odňata, Osvětová beseda požádala o předání sálu osvětovým účelům obce. Bylo však vytvořeno ústředí Jednot „Selbo“, pro obce Dolní a Prostřední Bečvu i Horní Bečvu se sídlem v hotelu Bečva. Bylo ustaveno vesnické spotřební družstvo, jehož členy se stali místní spotřebitelé. Později tu zůstaly kanceláře VSD, které řídily agendu a zásobování místních prodejen. Zaměstnán tu byl Jan Závorka z Dolní Bečvy a pomocná síla Marie Šírová 52.

Obecní skladiště hnojiv a osiv

Obecní skladiště bylo použito pro skladování a výdej strojených hnojiv. Skladníkem určen Josef Skalík 62, který se vyznamenal jako talentovaný obchodník. Ještě nikdy nebyla obec tak hojně zásobována strojenými hnojivými jako za tohoto skladníka.

Obecní lesy

Obecní lesy, které obhospodařoval MNV (a které byly v katastru obce Horní Bečva) byly předány Státním lesům n. p., Správě lesního hospodářství ve Velkých Karlovicích.

Soutěž MNV, zásobování mlékem

MNV zúčastnil se soutěže místních národních výborů. Soutěžní úkoly byly :

1. dodávka 125 000 l mléka, sběr 7 010 kg železného šrotu a nábor 2 pracovních sil do průmyslu. Zemědělci dodávali místo mléka máslo (1 kg másla = 25 l mléka). Odběr mléka spotřebitelů přímo od zemědělců byl zastaven. Přesto rolníci nadále prodávali mléko místním spotřebitelům a letním hostům, avšak toto se jim nezapočítávalo do plnění dodávkové povinnosti. Proto legální dodávky mléka hlavně v letních měsících namnoze vážly. Spotřebitelé byli úředně odkázáni na nákup mléka v prodejnách. Byly však stížnosti, že toto mléko bývá často zkysalé. Mléko egalizované dodávala mlékárna z Valašského Meziříčí.

Od roku 1945 bylo ve zdejší obci postaveno 72 obytných a hospodářských budov.

Trestní komise

Zřízena byla při MNV *trestní komise*, jejíž členy se stali Jindřich Kysučan, Metoděj Červený a Anna Petřeková 312.

Změna předsedy MNV

Dne 10. prosince 1953 vystoupil z funkce předsedy MNV Josef Zeť, protože proti němu bylo zavedeno disciplinární řízení pro udání, která se později ukázala nepodložená. Novým předsedou MNV se stal Metoděj Červený.

Vypínání elektrického proudu

Protože energetika má určité těžkosti, bývá často omezována dodávka elektrického proudu.

Počasí

Letos celý březen i duben bylo sucho. Od 5. do 8. května přšelo a 9. května napadl sníh. 10. května byla velká chumelice, sněhu napadlo po kolena. Tíha sněhu polámala i ovocné stromoví. V létě byly nebezpečné bouřky, neboť bylo mnoho zásahů blesků i do obytných stavení, na štěstí však nikde nevznikl požár. Lidé přičítali tento úkaz zřízení dálkového elektrického vedení do Maďarska, které vede přes Tylovice, což však neodpovídá pravdě. Podzim byl krásný.

Úroda obilovin byla malá, úroda brambor byla pěkná.

Kůže z vepřů

Při domácích porážkách se od letošního roku povinně odvádí kůže z vepře, zvaná *krupon*. Pro stahování kůže z vepřů jsou jmenováni *kruponáři* a jsou to tito porážeči vepřů : František Mikulenka 166, Josef Janíček 170, Ludvík Kantor 182, Josef Hlucháň 24.

Změny v organizaci práce

Do roku 1948 pracovali dělníci buď v úkolové mzdě, kterýžto způsob se lidově nazýval „akord“, nebo za „mzdu na hodinu“ čili v hodinové mzdě.

Při druhém odměňování hrál důležitou úlohu dohlížitel zvaný parťák, palír (u hrazení bystrín), dílovedoucí aj. Ten stál nebo seděl a bedlivě pozoroval dělníky. A toto pozorování bylo důležitým činitelem při pracovním výkonu dělníků. Po roce 1948 přišli na pracoviště tzv. časoměři, kteří měřili čas potřebný na různé pracovní úkony. Dělnictvem vlídně přijímáni nebyli. V naší obci byl časoměřičem u Státních lesů Robert Vitek. Na základě výsledků časoměření práce byl vydán Státní katalog práce, kde byly pracovní normy pro všechny druhy práce, jakož i výše odměny za ně.

Pro skupiny dělníků i jednotlivce počaly se na závodech a pracovištích sestavovati tzv. úkolové listy, kde byl popis práce, jména dělníků a mzda i podpis dělníků. Úkolové listy sestavoval „úkolář“. Takovým byl např. Rostislav Fojtášek 271 u Stavebních závodů.

Pokles revoluční nálady

Že revoluční vlna poklesla bylo patrné na účasti na schůzích nebo na účasti občanstva na veřejných oslavách, kde namnoze bývali přítomni jen účinkující a školní děti. Málo pochopení bylo též pro sbírku na válkou zničenou lidově demokratickou Koreu. Naši občané namnoze ironicky poznamenávali : „Ruce pryč od Koreje“.